

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Széchenyi-utca SIMON ház Kuzsokosé melletti
kereskedésével szembe.

Hirdetmények.

előfizetési pénzek és a kiadás körüli panaszok
valamint a lap szellemi részét illető
minden közlemények ide intézendők.

Bérmintelen levelek csak ismert kezektől
fogadtatnak el.

DEBRECZENI ELLENŐR.

POLITIKAI, TARSADALMI és KÖZGAZDASÁGI LAP.

A SZABADELVÉPÁRT KÖZLÖNYE.

Megjelen naponként a vasárnap és péntek kivételével.

Előfizetési ár:

Helyben házhoz hordva, vagy vidékre
postán küldve:
Egész évre - - - - - 10 ft - kr.
Félévre - - - - - 5 ft - kr.
Negyedévre - - - - - 2 ft 50 kr.
Egy hóra - - - - - 1 ft - kr.

Hirdetési díj:

Ottasábos petitor egyszeri beiktatásáért 5 kr.
Bélyegdíj minden hirdetésért külön 30 kr. —
Nyitlár 4 hasábos petitorsórt 20 kr.
Hirdetést vagy reklamot magában foglalt
újdonság sora 50 kr.

XVIII. évfolyam 1891.

Debreczen. Szerda Augusztus 12.

156. szám.

Államháztartásunk.

A remegő remény lassankint erős
hitté szilárdul.

Minden muló évnegyed újabb réteget
rak le azon képződés alatt lévő hal-
almas sziklára: melyen a magyar állam-
háztartás egész épülete nyugszik.

Ugyanaz ez a szikla, ami volt Péter
az üdvözítőnek, a rendületlen, megokolt
bizalom.

Magyarország még csak nem is oly
rég módfelett zilált pénzügyi viszonyai-
nak rendezése, ez az igazán titáni föla-
dat, a szabadelvű párt első kormányának
képezte egyik legsarkalatosabb program-
pontját.

Másfél évtized nehéz küzdelmei,
becsületes, megfeszített munkálkodása
megtermették a megérdemelt gyümölcsö-
ket: a magyar államháztartás egyensulya
helyre van állítva, a budgetből eltűnt a
minden idők financiajérjeinek közös része,
a defezit.

Ezen a nagy, az ország ujkori tör-
ténében korszakot alkotó, ígéret telje-
sülte után Tisza Kálmán átadta helyét
utódnak.

A Szapáry-éra a már rende-
zett pénzügyi állapotokkal, telt állam-
pénztárral kezdte meg működését.

Az ő feladata már nem az alapvetés,
hanem egyrészt a már meglévőnek tovább
fejlesztése, az elért eredmények konzervatív
főmtartása: másrészt pedig a pénzügyi
kezelés reformja.

A pénzügyi politika jóságának nem-
csak a számokban dúslakodó eredmény a
kritériuma, hanem egyszersmind, főleg az
állampolgárok szempontjából azon mód is,
amely szerint a büszke, csengő-bongó
számok létrejöttek.

Különösen a mi viszonyaink között
nem pusztán a jövedelmi források lehető-
leg teljes kiaknázása s az így nyert be-
vételek lehetőleg czélos felhasználása
képezi a pénzügyminiszter feladatát: ha-

nem a közterhek arányosítá-
sa is, amely sajnos, mindezeideig jófor-
mán csak jámbor óhajítás, éppen a legje-
lentékenyebb jövedelmi forrás, az egye-
nes állami adó kezelése körül.

A pénzügyminiszterium által most
kiadott, nemrég részletesen ismertett
kimutatások végeredménye az: hogy az
1891. évi II-ik negyedének mérlege
3.785,048 forint 72 krral kedvezőbb,
mint a mult év hasonló időszakáé volt.

Kétségkívül olyan eredmény, melyre
büszke lehet a pénzügyminiszter, de büsz-
ke lehet rá a nemzet is: mert annak a
bizonyosága, hogy erői épségben meg-
vannak, és pedig sokkal jelentékenyebb
erők, mintsem azt a multban bárki is
gondolta volna.

Tavaly a defezit eltiintetését s a
mutatkozott fölösleget az ellenzéki lapok
és politikusok csudálatos egyértelemmel
egyszerű escamontagenak nevezték, vádol-
ván a pénzügyminisztert, hogy szemfény-
vesztést üz, bevételként szerepeltetvén a
regale-megváltást.

Nos a regale-megváltás után adott
óriási kártalanítási összegek kamatai, sőt
ráadásul még két, időközben megváltott
vasut kamatai is ott szerepelnek ebben
az idei kimutatásban s a mérleg mégis
közel négy millióval kedvezőbb a tava-
lyinál.

Hát ezt lehet káprázató varázslat-
nak nevezni, mert tényleg fölülmulja leg-
vérmesebb reményeinket, de léha büvész-
kedésnek józan észszel, jogosan nem.

A dolgok, a pénzügyi állapotok ilyen
fölkötébb kedvező alakulata azonban
korántsem azt jelenti, hogy immár min-
den rendben, jól van.

Ez a szerencsés helyzet csak siir-
gösebbé teszi a pénzügyi kormány ama
kötelezettségét: melyet az adóztatási
rendszer korszerű javítása, gyökeres átala-
kítása iránt önként, természetesen ma-
gára vállalt.

Az abszolút korszakból ránk maradt,
sok tekintetben tulbaladott, czélszerűtlen

és igazságtalan adózási rend helyébe,
amely egy óriási, bonyolult, alig szabá-
lyozható, szerves összeműködésre egyál-
talan képtelen, ósdi gépezetet képez: uj,
a speciális magyar viszonyoknak meg-
felelő, a közterhek viselésének egyenlé-
kenységét megoldó szervezetre állítandó.

A plusz első mámorában sietett s
lelkessült közvélemény nyomában fölrüháza
ni Wekerlét a magyar Colbert pompá-
melléknevével.

Am ennek a súlyos dicsőségnek méltó
viseléséhez nem elég pusztán az, hogy
valaki szerencsés pénzügyminiszter legyen,
nem elég ehhez a kedvező évek multó
eredménye: gyökeres, a jövedelmekre is
szóló alkotásokat, egész pénzügyi politi-
kának új, biztos alapokra való fekteté-
sét várjuk, reméljük mi az ifjú Titántól,
aki csak ugy dobálódzik a milliókkal.

Wekerle elérte azt, amiről eddig
senki sem álmodott, hogy a magyar
pénzügyminiszter elismert, elsőrangú tén-
nyező az európai pénzpiacra (lásd a
nagy aranyvásárlást): zseniálitása, nagy-
szerű akarat- és munkaereje kétségkívül
diadalmasodni fog azokon a kicsinyes,
de milliányi akadályokon is, melyek a
modern magyar pénzügyi igazgató: be-
jövetelenek útjában állanak.

Akkor aztán a magyar államháztar-
tás igazán rendben lesz.

Az államháztartás. A pénzügyi kormány
közé teszi a második negyedévi pénztár
kimutatást, E szerint a bevételek (88,459,042
ft 23 kr.) 5,374,313 ft 04 krral kedvezőbbek
mint a mult év hasonló időszakában, ellenben
a kiadások (85,683,964 ft 51) 1,589,264 ft
32 krral kedvezőtlenebbek, mint a mult év
második negyedében vagyis az összeredmény
3,785,047 ft 72 krajczárral kedvezőbb, mint
a mult év második negyedében volt.

**Az idei osztrák-magyar nagyhadygyakorla-
tok jelentőségéről** a bécsi Fremdenblatt a
következőket írja: „Élénk érdeklődéssel nézünk
mindenfélől az idei nagy hadgyakorlatok elé,
a melyek 70,000 katonát fognak három ural-

kodó szemei előtt egyesíteni. E látszólag
rengeteg csapatlétszám dacára, a mi legna-
gyobb záró hadgyakorlatainkhoz összpontosí-
tott csapatok létszáma még mindig messze
alatta áll annak, amelyet Német, Francia és
Oroszországok ez alkalmakkor kitejtenek. De
nekünk takarékoskodnunk kell a katonai gyako-
riatok czéljaira rendelkezésre álló, korlátolt
eszközökkel és annál inkább kell igyekeznünk,
hogy az időt és az erőt legszelebb terjedé-
lemben kibaszaljuk. E mellett a mi hadgyako-
rlataink komoly és szigorú jelleggel bírnak,
kerülnek minden látványosságot, de minden-
ben erősen és feltétlen téborszűrűséghez tart-
ják magukat és a vezetőknek szabad tért
engednek ügyességük kifejtésére és eszmék
gyakorlati kivitelére. A hadgyakorlatok tehát
éppen nem alapulna — miként a régi jó
időben — pontos kiszámításán annak, hol és
mikor kell az ellenséget feltalálni, megtá-
madni és megverni, hanem a vezetők kezde-
ményezése, lélekjelenléte és tetterezéle né-
gördítenek megszorító korlátokat.”

Országgyűlés.

Aug. 11.

A képviselőház ma rövid ülést tartott,
melyen Konkoly-Thege Sándor betérjesztette
a mentelmi bizottság jelentését az Ugron-
Uselac ügyről, melyet az elnök a csütörtöki
ülésre javasolt kitüntetni. Szadovszky József
ez ellenében azt indítványozta, hogy akkor
tárgyalják ez ügyet, ha a miniszterelnök vá-
laszolt a fumei tüntetések tárgyában hozzá
intézett interpellációkra s jogtalan és okatlan
támadást intézett a miniszterelnök ellen, ki
szerinte késedelmesen intézteti Fiumében a
vizsgálatot.

Szapáry Gyula gróf miniszterelnök
titkázott az ellen, hogy késedelmet vagy
mulasztást követett volna el, mert, mielőtt
a hivatalos jelentések hozzá érkeztek, azonnal
megtetta a vizsgálat tárgyában a szükséges
intézkedéseket. Az elnöki előterjesztés elto-
gadását ajánlotta, mert az a kérdés, hogy
sértett-e egy képviselő mentelmi joga, nem áll
összefüggésben a fumei vizsgálattal.

Horánszky Nándor és Helfy
Ignác pártolták meg az elhalasztási indít-
ványt, de a ház többsége a csütörtöki ülésre
tüzte ki a mentelmi ügyet.

— Majd ha kiválthatod a jeggyűrűt.
— Nagyszerű. De mit mondjak majd
Adélnak.

— Menj haza s irj azonnal levelet,
hogy gyomorhaj miatt nem mehetsz el az
eljegyzésre.

A riporter megfogadta a tapasztalt fő-
munkatárs tanácsát, a kinek főczélja nem is
az öt forint, hanem az eljegyzés megakadá-
lyozása volt.

Hanem az történt, a mire a főmunka-
társ ur sem számított. Adél, elolvassa a si-
ralmas levelet, azt hive, hogy riporter ked-
vesse talán haldoklik is, kontyos fejébe vágta
vörös tollas kalapját, kipattantotta ríkitős
ernyőjét s jobb kezével megkapva ruhájának
uszáját, elrohant imárottjához. Kikelve tört
be hozzá.

A riporter éppen disznó peccenyét va-
csorázott.

Uriel.

A felolvasó.

— Elbeszélés. —

Irta: Dura Máté.

— Gyorsan foglaljon helyet Armand.
Négy óra már elmúlt. Férjem hét órára itthon
lesz. Addig pedig szeretném, ha a tegnapi
félibehagyott regény legérdekesebb részét átol-
vasná. Hol is hagytuk? A tizenkilencedik
fejezetnél; a hol Kamilla, az öreg báró fiatal
szép neje, míg férje a tavaszi lövésznek
diadalait élvezi, távoli rokona, a huszonehárom
éves szöke Akos társaságában vad virágot
szedni indul az árnyas erdőbe.

Armand két szemü, fekete göndör baja-
szu, mintegy harmincz év körül, középtermetű
ábrándos lelkű felolvasó, életveg ajkai mo-
solyra nyitásával foglalt helyet öméltósága
Römy grófnéval szemben a számára kijelölt
helyen s mig szeméből a titkon lángoló szen-

A „Debreczeni Ellenőr“ tárczája.

Riporter szerelem.

P l e t y k a.

Twain Márk írótlárs veszett híret köl-
tötte a riportereknek, a kik pedig szeretetre-
mélto tulzásaikkal is kedves gyermekei az
újságíró népek. Mert az már szent igaz,
hogy szeretnek tulozni. A riporter megnéz
és meglát mindent, kiérzi a levegőből, hogy
valaminek kell történnie s bár még csak nem
is kis isten, mindenütt jelenlévő s jelzi az
idők változásait, akár a meteorológus.

Történt, — nem mondom meg hol, —
hogy az események sodra egy életveg vágyó-
tól reszkető karcu női alak elé dobta az
örökké futkosó riportert. Ez megállott, kü-
lönben is ki volt merülve s gyöngye volt
nagyon, fáradt tekintete megpihent a szép
alak rezgő idomáin. A nő hallgatott. Kifehé-
lett kis szájából, mint a hó gyöngyosforaga,
ide-oda villámló szemével majd kinézte a ri-
porter lelkét.

Talán, ha nincs annyira kimerülve a
riporter, az észnek minden fellobbanását le-
hítő szivattyója, nem szítja föl szivében a
parázst, de így, kitört a tűz, csupa láng-
szikrák röpködtek el nyelve hegyéről.

— Szeretem, imádom, nagyság! —
De mit szól majd a mamája? Egy
szinésznot?

— Mit nekem a mama? Mit a nagy-
bácsi? Csukja el bár előttem örökre k a s z s
z á j á t; egy sóhajtsáért megküzdök az örök
viharral... Szeretem, szeretem...

A szerelmes riporter nyakig uszott a
boldogságban. Néha minden egyes újdonsága
valóságos költemény volt prózában; máskor

pedig nem tudta, hogy mit írjon, bár ezer
tárca, vezér és másféle czikk témája kerin-
gett agyában, mégsem birt egy sor kéziratot
sem adni.

Volt nap, mikor hírek keringtek a vá-
rosban; hírek, valóságos dráma-tárgyak czé-
daasszonyokról, párbajozó lump fiatalembere-
ről, kik Ferenc József kabátban, vagy vörös
nyakkendő kék pettyes nyári ingben az eu-
rópai helyzet kellő magaslátán képzelik ma-
gukat; leányszöktető kardosörgei katonai-
tisztekről, jézai vénászról, vasut megnyí-
tásról s több efféle „nagyszerű“ és borzasztó
hír-kről.

Riporterünknek, mintha bedugult volna
mind a két füle; nem látott, nem hallott
semmit és nem irt egy sort sem Egészen át-
változott. Mintha szivében elhamvadott volna a
lelkedés tüze. Hiába próbákoztak meg ko-
molyzavú öreg újságírók, hogy a hamu alól
kikaparják a parázst, semmire sem mentek.

Mindentől fázott már a riporter, nem
melegítette föl semmi, csak az életveg leány
barna szemének gyermek-észbontó villámlása.
A riporternek összes újságírói tudomá-
nyából nem maradt egyéb e három szónál:
„nagyszerű“, „rettenetes“ és „borzasztó.“ Tul-
zásra való hajlama, mindenben a végleteket
kereste. A mi csak valamennyire is az érde-
kesség látszatával bírt, az neki „nagyszerű“,
„borzasztó“ vagy „rettenetes“ volt.

Bandukolt egyszer a korzón. A nyári
nap a falra sütött. Az uton ványvadó gebe
döcögöttetett egy talpigát. A másik oldalon
egy boltajtóban a kereskedő csipkedte fiatal
feleségét.

— Nagyszerű! — sóhajtott a riporter. —
Nagyszerű nap!

Régen várta e napnak felcagyogását.
Mellénye zsebében volt a két jeggyűrű.

Hiába sirt a mama; hiába ajánlkoztak
testvérei, az is igaz, hogy a nagybácsi ajtót

mutatott; azért megnutatja, hogy mégis az
övé lesz az a leány...

De szembe jön vele a főmunkatárs. A
vezérezkíró, a ki két három hasábos czikk-
ben minden istenadott napon megmondja az
igazat a kormányoknak; figyelemzetni Európát
az orosz armánnyra, a francziák helytelen kül-
ügyi politikájára stb., — nagyon komoly,
sőt féltelmesen higgadt ember. A riporternek,
mintha egy hideg kéz simitán meg háta kö-
zépét, valahányszor találkozik vele.

Most is nyelve hegyén volt a riporter-
szótár harmadik szava, hogy „rettenetes“ de
gyáván visszasiivta.

— Hova, hova Laczkó?

— Megyek... Nagyszerű barátom, nagy-
szerű...

— Micsoda?

— Nagyszerű nap...

— Talán?...

A riporternek köny gyült szemébe s
érzékeny hangon mondta.

— Megyek az eljegyzésemre.

Kivette mellényzsebéből a jeggyűrűt s
megmutatta.

— Honnan vetted?

— Lőfkövestől.

— Ugy; jeggyűrűre van pénzed; az
öt forintot pedig nem adod meg. Nősülni
akarsz s öt forint adósságot sem tudsz ki-
fizetni?

A riporter szeretett volna elrohanni.

— Nem szokom el a pénzzel.

— Nem szokól el sziveddel sem. Miért
várják én, várjon inkább mátkád, hiszen neki
erősebben kell benned bízni.

— Nagyszerű. Kültői gondolat. Adélnak
biznia kell bennem. Mit tegyek hát?

— Csapd be a jeggyűrűt s add meg az
öt forintomat.

— Jól van. Nagyszerű, de Adélnak mi-
kor jegyzem el?

egyének
edek
linger G.
varrógép
ki minő-
tt.
daból,
ható
sanna,
hasz-
ben a
ernek
BE-től
Kál.
S
S
Légned-
vek hurok-
os ásványi-
udvari taná-
szó-szervek
egy gyógyha-
ly-vizekkel
ari tanácsos:
es izmél fog-
tárnál.
k idült ha-
nem magamat
gyógyvizet
Todor.
szerb kir.
viz-szállí-
posten, Er-
S. sz.
ENBEN
sten tar-
megál-
lepet-
hozatokra
ot.
100 kr.
18.20
17.20
17.20
17.-
16.60
16.20
16.-
15.80
15.60
15.-
14.40
13.60
11.80
8.60
5.60
4.60
Eddig
fennem-
szünter-

Külföld.

A szerb király utazása. Sándor szerb király tegnap Risztics regens és Pasics miniszterelnök kíséretében Pétervárról Bécsbe érkezett. Számos szerb követ és a király oldala mellé rendelt Nemesics altábornagy a határig eljé mentek. A közönség zsvió és vivát kiáltásokkal üdvözölte a királyt. Sándor tegnap Ischlbe utazott, ahol királyunk és az uralkodó ház több tagja várakozik reá.

Orosz-francia barátkozás. Alexis nagyherceg (a mi házi ezredünk tulajdonosa) mégis csak megérkezett Párisba. Az orosz nagykövetség részéről senki sem volt jelen. A pályaudvaron levő utasok szives óvácziókban részesítették a nagyherceget. „Éljen a császár! Éljen Oroszország!” hangzott mindenfelé. A nagyherceg a „Hotel Continental”-ba szállott. Az Oroszországból visszatérő Gervais tengerengyot a londoni lordmayor meghívta a mansiondrousei diszlakomára, de a tengerengyot ezt nem fogadta el. — Gervais tengerengyot nagy egy magánbeszélgetés alkalmával egy nyilatkozott, hogy formális francia-orosz szerződés nem kötöttetett, de a francia és orosz nép szívélyes barátsága mellett szükség sincs reá.

Merénylet a dán király ellen. Egy kopenhágai levél szerint a napokban Christian dán király ellen merényletet követtek el. Tizenkét részeg ember a bernstorffi kastély közelében megtámadta a királyt, aki egyedül tett sértalovaglást a Fortuna-erdő felé s az árokba akarták lökni. A király ügyes lovas s így megmenekült a bántalmazás elől.

A debreczeni-nánási vasut dijszabása.

A debreczeni-nánási büdszent-mihályi vasut személyforgalmára nézve felette nyomasztólag hat a drága személydijszabás. A vasut társaság igazgatósága már egy év óta tárgyal az államvasutak igazgatóságával, hogy ezen a vasuton is behozassék a vonalszakasz dijszabása.

Az érdekelt városok is tettek már lépéseket e tárgyban; mert hiszen ok utznak a vasuton és ok érezik legjobban az utazás drágaságát. Büd Szt Mihály nagy község már az 1889. évi december hó 8-án tartott képviseletestületi gyűlésén egyhangulag hozott határozatából kitolyólag kérelmezte a hajdunánási vasuti részvénytársaság igazgatóságánál zónadijszabásnak a debreczeni büdszent-mihályi vasutvonalnál leendő behozatala iránt. Ez a kérvény a vasutaknál anyagilag igen nagymértékben érdekelt H. Nánás. H. Dorog és H. Büszörmény városok képviselőtestületeinek is megküldöttetett pártolás és hozzájárulás végett.

A megkeresett városok — H. Nánás kivételével — hozzá is járultak az említett kérvényben kifejezett kérelemhez, és külön beadványokban szintén kérelmeztek a zónadijszabásnak vasutunknál leendő mielőbbi behozatalát, de mindezen kérvények — az azóta letolyt hosszú idő dacára — mindeddig sem helytadó, sem elutasító határozattal ellátva nem lettek.

A „H. Büszörmény és vidéke” című lap újabb felveti ezt a kérdést és indítványozza, hogy Büszörmény város közönsége kérelmezze újabb a zóna behozatalát. Hátha a B. Szent Mihálynál nagyobb erkölcsi és anyagi súlylyal bíró 20000 lakosú hajdu város fellépése sikeresebb lenne.

vedély, tüze, ki-kivillant, olyan esetlenül, olyan féltéken nyult a feljé tartott könyv után, hogy a búhajós szépségében ragyogó grófnó hangos kacajban tört ki.

Rómy grófnó a főváros arisztokrata-körének egyik elsőrangú szépsége, az utóbbi időben nagyon visszavonultan élt. Megunta a fiatal lehétt főuracok bizar, társalgási módorát, nagyzását, hóbortját, a pikáns szerelmi kalandok halgatását. Lelke az édes magányba vágott valami új, eszményi, meg nem izlett élv után. S férjét, a hatvan éves Arisztidet könnyű volt rávennie, hogy engedje meg neki a teljes visszavonultságot. Előbb erdélyi uradalmukba szándékozott átköltözni, de félve a vidék unalmától, jobbnak találta, ha egy időre a kellemes zugligeti villát választja ideiglenes szórakozási helyül.

Kiköltözéskor eselődésége legnagyobb részét visszahagyta Andrassy-uti palotájukban, azért is, hogy Rómy gróf, ha netán unna a zűdöt, Andrassy-uti otthonában is otthont találjon, leginkább pedig azért, hogy egészen magányosan akart lenni.

Pár napig ment is valahogy a magányosság, de a nagyvilági zajhoz szokott lélek csakhamar belátta, hogy unatkozni fog, ha valami nemesebb szórakozást nem lel. S midőn férjének ezt tudomására hozta, az öreg gróf készséggel vállalkozott rá, hogy valami csinos fiatal ember fölolvassát szerez neki.

Armand, kit az öreg gróf egyik fővárosi napilaptól ismert, mint tisztelendő újságíró, örömmel ajánlközött eme bizalmi állásra, csak attól félt, hogy a fiatal grófnó tetszését nem fogja megnyerni.

A bemutatásnál dobogó szívvel, reszketve közeledett a grófnó felé, kinek fenséges alakja olyan hatással volt reá, mint még egy nő se az életben.

Es a grófnónak benne éppen ez az ár-

Mi magunk is régtől fogva sürgetjük a régi drága dijszabásnak megváltoztatását, amely a társaság pénzügyi viszonyaira nézve is igen nagy mértékben károsan hat vissza.

Hajdumegye közigazgatási bizottságából.

Hajdúvármegye közigazgatási bizottsága tegnap tartotta ülését gróf Dégenfeld József főispán elnöke alatt.

Az alispáni jelentésből közöljük a következőket. A személy és vagyon biztonság az elmúlt hó folyamán teljesen jó volt, s figyelmet érdemlő módon meg nem háborított. Tíz esetet 10 jelentett meg. Nagyobb terjedelmet egyik sem állított. A hasznos házi állatok egészségi állapotát illetően, H. Szoboszlón a sertés-orbáncz járványos jellegű ötvén a város belterületé emiatt zár alá vétették. H. Büszörményben pedig a juhok között a rüh lépett fel, emiatt az illető határrezsek szintén zár alá vétettek.

A megye többi részein, eltekintve a lovak között a szőrványosan felmerült léptetés esetektől, az állategészségügyi állapot kielégitő volt.

Ügyforgalom június hó 1. napján közigazgatási 50. közig. bizottsági 73, júliusban érkezett közig. 1020. közig. bizott 87, elintéztetett közig. 966, hátrány 104, közig. bizott. 42, hátrány 118.

Közegészség. Az ember egészségi állapot javulóban volt. Egy cholera nostras constatatáltság s az esetről a nagym. belügyminiszteriumhoz jelentés tettetett. Elhalt 407, született 540 egyén. Rendkívüli haláleset volt hét. A védőháló oltás befejeztetett. A városok és községek szivattyus kutak előállítására által igyekeznek az ivóvíz javítását eszközölni s már több községben jó ivóvíz találtatott.

Mérnökiség. A köztartás jó állapotban voltak. Közmunka váltásból befolyó összesen 1639 frt 74 $\frac{1}{2}$ kr.

Adóügy. Az egyes adónemek főösszege 790.657 frt 64 $\frac{1}{2}$ kr. befizettetett 301637 frt 11 kr. hadmentességi díj 459 frt 17 kr. helyleg jövedék 7919 frt 37 kr. jogilletékben 9407 frt 61 kr. díjjövedékben 29.53. dohányjövédékben 17362.74. határvám jövédékben 2206.33. fogyasztás adóiban 7882.45 $\frac{1}{2}$. italmérségi jövédékben 13626.49 $\frac{1}{2}$.

Börtönügy. Mult hó végével a rabok létszáma a főb. büszörményi kir. főb. kórházban 37 férfi 7 nő. Munkakeresmény 22 frt 35 kr. Fegyelmrend, egészségügy, tisztaság kielégitő.

Napi hírek.

Tájékoztató.

A királyi táblán hivatalos órák a segéd és kezelő hivatalokban d. e. 8-12. d. u. 2-5 óráig tartanak. — Az ígatók, kincsozók hivatal és irattár a felelős felvilágosításokat a hétköznapokon d. e. 9-11. d. u. 3-4 óra közt; vasárnapokon és ünnepnapokon d. e. 10-11 óra közt.

Nyilvános olvasóterem a kollégiumban nyitva van hétfőn, szerdán, szombaton d. u. 3-6 óra közt.

Anyakönyvtár a kollégiumban a közönségnek nyitva pénteken délelőtt 11-től 12-ig.

Muzeum a kollégiumban nyitva van vasárnaponként d. e. 10-től 12-ig.

Nagy északverseny vasárnap és ünnepnapokon d. u. 6 órakor a „Margit-fürdő” nagyteremben.

vatlannak látszó féltékenység, együgyűség tetszett meg.

Még az első nap megkezdődött a felolvasás a grófnó teljes meglepésére.

Armand származását illetően a szegényebb középosztályból való volt s csakis vasszorgalmának köszönhető, hogy lelkileg valmivel mulvertett lett a vele egyrangúnál. Tanult és dolgozott; volt eszménye, czélja.

Rómy grófnó, ki a szorgalmat és erős akaratot még szolgálban is tudta becsülni; hamar fölismerte az ifju magas gondolkodás módját s minél gyakrabban rendelte meg a felolvasást, annál elviseletlenebbé vált előtte az ifju távolléte, ugyanarra, hogy szerette volna már, ha Armand mindig vele van.

Armandban a grófnónak ez a meleg vonzalma heves érzelmet lobbantott föl, de azért a tisztas távol akárendelt kicsinységének tudata folytán megtartotta közöttük. Megelégedett azzal, hogy látta bálvány tárgyát, közelében lehetett annak a fenséges szép asszonynak, kinek egy csókjáért fiatal élete minden reményét odaadta volna.

A regény melynek felolvasását napokkal előbb kezdte, ez uttal épp olyan helyet tárgyalt, mely egész lelkületének megfelelt. Kamilla, a fiatal szép bárónő virágot szed az erdőben. Akos a távoli rokon, lépten nyomon követi. — S midőn munkába fáradva, a fiatal nő a gyeplad hivatásának enged, Akos térdre hull előtte s megvallja szerelmét.

Armand olvas: „Kamilla, istenkáromlás lehet előtte ez az örültetés, melyet most habbe nem vallok életemmel kell megfizetnem! Alig egy pár napja, hogy körülömben vagyok, de ezalatt a pár nap alatt halálosan beléd szerettem. Kivüled nekem nem létezik senki,

— A király születés napja Debreczenben Vértesi István főjegyző polgármesteri helyettes mint már röviden jelezte a törvényhatóság bizottsági tagjaihoz következő szövegű tudósítást intézte: Méltóságos gróf Dégenfeld József főispán ur megbízásából van szerencsém czímzett becses tudomására hozni, hogy folyó évi augusztus 18 kán mint Felsőcséreg Királyunk születés napján az ünnepélyes isteni tisztelet reggeli 8 órakor az ev. reform. nagytemplomban, 9 órakor pedig róm. kath. szertartás szerint az ipotályi laponon emelendő sátor alatt fog megtartani. Ezen isteni tiszteleteket megelőzőleg a gyülekezés reggeli fél 8 órakor a város háza nagy termében leend. Debreczen 1891 Augusztus 10 polgármester helyett Vértessy István főjegyző. A r. kath. isteni tiszteletnél a még gyöngékedő Szakszó Részös prépost plebánus helyett Eder János derecskei apát plebánus címz. kanonok fog pontificálni nagy segédlettel.

— **Egyházmegyei közgyűlés.** Az alsószabolcs-hajdúvidéki ev. ref. egyházmegye folyó hó 21 én tartja közgyűlését, gr. Dégenfeld József gondnok világi és Szeremley József egyházi esperes elnöke alatt. A gyűlés a megyeház nagytermében fog megtartani.

— **Diszlövészet.** A debreczeni lövészegylet Szent István napjára diszlövészetet szándékozik rendezni. Ez azonban elmarad, mert az egyletnek több katonatiszt tagja van, a kik gyakorlatra menvén, a versenyen részt nem vehetnek. Az egylet tehát elhatározta, hogy diszlövészetet szept. 12-én és 13-án fogja megtartani. A díjak a következők: I. A legmélyebb lövészlet: 1. Ötven (50) frank aranyban, 2. Harminc (30) frank, 3. Husz (20) frank, 4. Tíz (10) frank, 5. Három (3) frank, 6. Két (2) forint ezüstben, 7. Egy (1) forint, 8. Egy (1) forint, 9. Egy (1) forint, 10. Egy (1) forint. II. A legtöbb köört: 1. Ötven (50) frank aranyban, 2. Harminc (30) frank, 3. Husz (20) frank, 4. Tíz (10) frank, 5. Három (3) forint ezüstben, 6. Két (2) forint, 7. Egy (1) forint, 8. Egy (1) forint, 9. Egy (1) forint, 10. Egy (1) forint. A város részéről is méltányos lenne, ha valami általa kitűzendő díjjal hozzájárulna a lövészlet ezen ünnepélye emeléséhez.

— **Waldstätten János** báró tábornagy, a VII. hadtest parancsnoka f. hó 15-én üli meg negyvenéves katonai szolgálati jubileumát.

— **Teleki Sándor** kiadatlan művei. Gr. Teleki Sándort, a debreczeniek jó barátját, költői kastélyában meglátogatta a Budapesti Hírlap egyik munkatársa, a ki leírja a kastélyban látható emlékek kréklyét. A gróf vendégeinek megmutatta kiadatlan műveit, melyekről eddig bizonyára csak kevesen tudtak. Már címei is sejtetik, milyen jóízű vidám dolgok vannak ott összeírva. E munkák nem sokáig maradnak véka alatt. Címeik: A selyemgyerek (népszimű); A barna paraszfelesége (regény); A komédiásné mamája (regény); A koldus báró (nagyobb elbeszélés); A pénzbaró.

— **Eljegyzés** Fráter Arpad a „becsi biztosító társulat” debreczeni ügyvétségének hivatalnoká f. hó 9 én váltott jegyet öz v. Bónis Sámuelné miskolci lakos leányával Malvinnal. Ezen családú ünnepély a menyasszony sógoránál Gencsy György „mogyorós” pusztai vendégszerető házában tartatott meg. A fiatal pár eljegyzéséhez igen sokan fejezték ki szerencse kívánataikat.

— **Az ev. ref. gimnázium igazgatója** a következő sorok közlésére kérte fel lapunkat: A kik postai költségre és az értesítőért a 15 krótt hozzáim meg nem küldték, azoknak Ertesítő

semmi, megtagadom az istent is; benned feltalálom mindont: anyát, testvért, világot istent, üdvöt, menyországot. Te vagy minden vágyam, te vagy az én imádságom!... Ha nem szeretsz, itt rögtön a lábaid előtt megölöm magamat!

„Kamilla, előbb mintegy elbűvölve a bámulástól, hidegen nézte a vakmerő fiatal embert s mig nézte, az alatt a pár pillanat alatt örömtelen házas életének minden képe, minden mozzanata átvonult lelki szeméi előtt. Eszménye, az imádott ifju, kiről a rangért le kellett mondani, magasan emelkedett ki multja háttéréből.

„Látta magát a multba, mintegy varázstükörbe visszapillantva, midőn a szülői nagyvárágysz kiszakítja az egyszerű, de gazdag polgári családból és odadobja annak, kit szive mélyéből utál s kinek mégis szerető hitvesévé kell lennie.

„Szerellem helyett undor fogja el, feje szédül, úgy érzi, mintha bűzös posvány felett járna, s midőn már az irtózat átfojja szörnyű karjaival, hogy magával a tátonóg, éhes mélybe ránts, megjelenik a százszor visszálmodott ifju s egy édes csókkal fölébraszti halálos álmából... Ez ő, ez ő!... Vére neki iramlík, szive hangosan dobog s a mint a kéjes valóra ébred, annak kebelén találja magát, kit immár lángolóan szeret.”

Armand, az előbb még annyira féltékeny, ügyetlen felolvasó, a felolvasástól velőhig áthatva, nem tudta, mit tesz. Olvasás közben lassan térdre ereszkedett, odakuszott Kornélia grófnó elé s annak rózsás kezét ajkához emelve, most már saját élete regényét olvasta tovább.

— Grófnó, én a porszem emelkedem a naphoz s kérve kérek, taponn el, ha nem méltatsz, de ha méltatsz, emelj magadhoz szersz.

nem küldhetek. A liszántuli egyházkerületbe minden egyháznak, más egyházkerületben minden fő és közép iskolának küldök Ertesítőt, ezek az illető lelkesítő hivatalnál és igazgatóságoknál megtekinthetők.

— **Az ősi katonai lóvásárok** Debreczen vidékén következő napokon tartatnak meg: Nyiregyháza szept. 7. Kis-Várdán szept. 9. Debreczenben szept. 11; H. Nánáson szept. 13. P. Ladányon szept. 15. Török-Szent-Miklóson szeptember 17. Nagyváradon szept. 19-én.

— **Személyi hír.** Könyves Tóth Kálmán ispotályi lelkész a feketehegyi fürdőből hazaérkezvén, lelkesítő funkciót ismét megkezdette.

— **Uj erdész gyakornok.** Vértesi István főjegyző, polgármesteri helyettes a felsőbányai erdőmesterré választott Kovács Pál helyére erdész gyakornokká Szücs Kálmán végzett erdészt nevezte ki, aki a Guton már fél év óta működik mint kisegítő gyakornok. Szücs Kálmán az erdőmestéri hivatalhoz osztattott be.

— **Köszönetnyilvánítás.** Mindazok, kik felejtethen kis fiunk temetésén résztvettek, — testületileg a pinózergyelet, — s ezáltal mély bánatunkat enyhíteni szivesek voltak, fogadják ezuton is halás köszönetünk nyilvánítását. Kémény János és neje.

— **Ragadós száj és körömfajás** miatt Csongrádmegye alispáni hivatalának 5912/1891 számú határozata szerint Szentes város belterülete zár alá helyeztetett.

— **A nagykállói főreáliskola** megszűnik főreáliskola lenni. A tanintézetet olyan kevesen látogatták, hogy a négy felsőbb osztálynak állami költségben való fenntartása a tanulók csekély számával nem volt arányos. A debreczeni főreáliskolának állami kezelésbe vételével egyidejűleg elhatározta a közoktatásügyi miniszter, hogy ezen évben megkezdje a négy felsőbb osztály fokozatos megszüntetését. A következő 1891-92. tanévben megszűnik a hatodik és így további fokozattal évenként egy egy, a VII. és VIII. osztály. A közép iskolák alsó osztályainak egységes alapra való visszavezetése már a közel jövőben kedvező megoldást nyer s így e reáliskola is ez egységes alapon fog átalakítani.

— **Fontos rendelet a szőlőbirtokosoknak.** Egy ide érkezett miniszteri rendelet alapján, mindazon szőlők, melyeket a fölkszera elpusztított, vagy a melyek új és nemes venyigével rigolirozva lettek, 10 évi adómentességet élveznek. Homokos talajon amerikai venyigével beültetett szőlők 6 évi adómentességben részesülnek. E rendelet szerint a szőlőknek fölkszera, vagy peronospora viticola általi elpusztulása elemi csapásnak tekintetik s ennek alapján a kárt szenvedett szőlőbirtokosok adóelengedését folyamodhatnak. Ha ezen szőlőket szőlőlézsmaváltság terheli, az esetben e teher lerovása alól a szőlőbirtokosok a terméketlen évekre fel vannak mentve. Minden ez iránti kérvények az illetékes pénzügyigazgatósághoz intézendők.

— **Hol készült az első osztályú magyar érdemrend?** A Hentaller Lajos által rendezett 1848-49-diki emlékek kiállításának alkalmából az első rendű magyar katonai érdemjelről is irnak a lapok, melyről eddig az volt a vélemény, hogy csak két példányban állították ki; az egyiket, mely a Székely N. Múzeum birtokában van Seps Szentgyörgyön 1849. április elején Bem kapta Nagy-Szeben bevételéért, a másikat pedig Görgeynek ajánlta fel a debreczeni orosz ágyúállás, midőn Budavárát visszavette az osztrákoktól, de Görgey nem fogadta el s ezt a példányt husz évvel ezelőtt a M. N. Múzeum

Kornélia grófné félig esukott pillái alól az igaz érzés sugárát törték elő. Az ő szívében is lángra lobbant a rég elfojtott vágy. Érezte, hogy a rang, a fény, a boldogságnak csak külszine, de soha maga a valódi üdv! Jól esett tudnia, hogy az elhanyagolt nőt kárpótolja a tiltott szerelem.

Előbb visszariadt ugyan szándékától, de az a tudat, hogy határozottan visszautasította egy ifju életet kergetne a halálba, erőt kölcsönözött neki s szeretve ölelte keblére a esőkszemjas ifjut.

Rövid történetbe kezdtem. A mult hét valamelyik estjén álmagyon, életuntan üldögéltem odahaza, midőn Armand barátom képéből kikelve hozzám beront.

— Szervusz! Foglalj helyet. Gyujts szivarra; szerez egy pohár bor.

— Köszönöm! Nos, nem tudod mi történt!

— A nihilisták újabb merényletet követtek el a császár ellen?

— Személyemet illetően.

— Mi a manó! Csodálom, ha már Budapestben is volnának nihilisták! Tán csak nem lettél — muszka császár?

— A mai naptól kezdve miniszteri fogalmazó vagyok. Nesze, nézd kinevezésemet.

— Bravó! Fogadd elismerésemet! Ezen az uton még könnyen méltóságos ur válhat belőled! Hát csak előre! De megengedj, ha kérdezem, hogy kinek és minek köszönjük ezt a nagy szerencsét?

— Vakmerőségében örült szerelmemnek és Kornélia grófnó édes, boldogító csókjainak!

szerezte utóbbi kérdése harmadgyörgy. Bem távaló b. Kossuth zeumna got két hármas bérkosz gyöngy munka nieket péte debr tette. Ö Felső prépost városos ségei nem 4. plebán tett lá nyilvá. a dohe s-zpne ha mit illatán király el nap kák vs szintén oroszos sen cs illatát meg a gátos ban. csak 4 király. ügyén lötábi 11 ig tetésé munká a végé ményi ismert megejt idején tunk. lottak teljes előadó bírósá vadlot végtát lényeg Sovág repát neje az öv Cs. M ellen gére kihalt. A tan konst és ne lénye tett taná 9 óra anya előre. A bi Lajos kerül meg Ador Iván. b. új szőlő legne meny ottar jedés meg kinek e he. váro javá mány meg az e sége Istvá. küdt meg bocs zott lajst a se felá ság- méb.

szerezte meg Plank egri régiségyűjtőtől. Az utóbbiak azonban ezen provenienciáját kérdésessé tette a Hentaller birtokában levő harmadik ilyen érdemjel s csak a sepsi-szentgyörgyiről, mondhatni, hogy kétségtelenül Bem tábornoké volt, ki azt a török hadseregbe való belépése után is holtáig viselte. Ezt Kossuth ajándékozta a székely nemzeti muzeumnak. Az érdemrend nyolczhegyű csillagot képez azüstdől, közepen ezüst lapon a hármaskorúval környezve a csillagsugarak gyöngysoraiakba át vannak tűrve. A csinos munka azért is érdekelt bennünket debreczenieket mivel azt némelyek szerint Szentpétery s mások szerint Laky Ferencz debreczeni ezüstműves készítette.

— Fényes ebédet fog adni aug. 18-án. Ő Felsője születése napján Szakszó Rezső prépost plebános a Bika disztermében, a hová városunk egyházi, polgári és katonai kitünőségei vannak meghíva. — Mint halljuk csaknem 400 meghívót küldött szét a prépost plebános, kit olyan általános részvételt keltett lábtörése után akkor fognak először nyilvános helyen láthatni.

— Dohányzó királynék. Mi türes tagadás a dohányzás még nem nyert polgárjogot a szepsménél, sőt némi tekintetben „nem illik”, ha nicotint királynék is hódolnak a nicotin illatának. Egy párisi lap szerint a spanyol királyné meglehetősen sok cigarettát fogyaszt el naponként s különösen az egyiptomi szivarok vannak nála becsben, az olasz királyé szintén nagyokat szippant, ellenben a mindezen oroszok czárnéja kevesebbel is beéri s rendszerint csak boudoirjában élvezi a cigarettát füst illatát. Szerbia száműzött királynéja sem veti meg a nicotint, sőt egy cseppet sem válogatós a különféle rangú és nevű cigarettákban. A „még koronázatlan” párisi grófné csak Havannát füstöl, míg leánya a portugál királyné Drezdából hozatja szivarjait.

— A büdsszentmihályi rablógylókosság bűnyegének tárgyalását folytatta ma a kir. ítélőtábla bünyügyi osztálya. Délelőtti 9 óratól 11-ig tartó idő a vizsgálat adatainak ösmertetésével telt el. — Ezeket már tegnapi számbunkban kimerítően ösmertettük. Szünet után a végtárgyalás anyagára került a sor. Naményi előadó bíró egyenként tételként ismerteti a végregházai törvényszék által megejtett végregházai tárgyalást, — melyről annak idején márcziusban szintén bő tudósítást hoztunk. Széll Farkas elnök kérdése, hogy vádlottak részcsüldeté védelemben. Mindnyájan teljes védelemben részcsüldtek, — válaszolja az előadó. A végtárgyalás megösmertésénél a bíróság a súlyt főként arra fektette, hogy vádlottaknak és tanuknak a vizsgálatnál és a végtárgyalásnál tett vallomási között van-e lényeges eltérés. A bíróság konstataálta, hogy Sóvágó ama kérdésre nézve, hogy hol kapált repát a gylókosság előtti napon, a végtárgyaláson másként vall, mint a vizsgálatkor, sőt neje vallomása sem egyezik meg erre nézve az övével. — Egyebekben ugy Sóvágó, mint Cs. Molnár és Taskó Bandi fővádlottak az ellenök terhelő adatokt felsoroltak lényegére nézve nagyban és egészben mindkét kiballgatáson egyformán vallottak. — A tanúk kihallgatásának ismertetésénél is konstataálta a bíróság, hogy Kornis Ferencz és nejeének a végtárgyaláson tett vallomása lényegében sem tér el a vizsgáló bíró előtt tett vallomásuktól. — Elnök déli 1 órakor a tanácskozást félbe szakítja. Holnap reggel 9 órakor tovább folytatják a végtárgyalás anyagának ösmertetését. Az ítélet hozatalra előre láthatólag csak holnapután kerül a sor. A bíróság tegnap közölt névsorába Nyers Lajos bíró neve, aki szabadságon van, tévesen került bele. A bíróság következőkből alakult meg: elnök Széll Farkas, bírók: Draveczky Adorján, Naményi József (előadó), Naszády Iván és dr. Gajzágó Béla.

— A szőlők veszedelme megyénkben. A b. újvárosi főszejgabirósághoz beérkezett a szőlő penész pusztításairól szóló átiratok a legnagyobb figyelemben részcsüldnek. Bősziroményből szintén érkeznek hírek, melyek az ottani szőlőkben szintén a penész bogár terjedését jelzik. Az orvosság mely e betegséget meggátolja Varga Lajos üzletében kapható, kinek ezt illető hirdetésére olvasóink figyelmét e helyen is felhívjuk.

— A nyirlugasiak köszönete Debreczen város tanácsa a nyirlugasi tűzkárosultak javára 100 frt segélyt küldött volt. Az adományt a nyirlugasi előjáróság ma közönte meg egy levélben; tudatván egyúttal, hogy az egész összeget kiosztás végett átadta a segélyező bizottság pénztárnokának Adamszky Istvánnak.

— Esküdtzéki tagok új névsora. Az esküdtzéki tagok névsorának öszeállítással megbízott küldöttség következő hirdetményt bocsátotta ki: „A városi törvényhatósági bizottság a sajtó bírósági esküdtzéki szolgálati lajstromának újból öszeállítást elrendelvé: a sajtó vétéségek felett ítélandó esküdtzékek felállítására íránt 1867. május 17 én kelt igazságügyi miniszteri rendelet 10-ik §-a értelmében közhírré tétetik, hogy az esküdtzéki

szerezte meg Plank egri régiségyűjtőtől. Az utóbbiak azonban ezen provenienciáját kérdésessé tette a Hentaller birtokában levő harmadik ilyen érdemjel s csak a sepsi-szentgyörgyiről, mondhatni, hogy kétségtelenül Bem tábornoké volt, ki azt a török hadseregbe való belépése után is holtáig viselte. Ezt Kossuth ajándékozta a székely nemzeti muzeumnak. Az érdemrend nyolczhegyű csillagot képez azüstdől, közepen ezüst lapon a hármaskorúval környezve a csillagsugarak gyöngysoraiakba át vannak tűrve. A csinos munka azért is érdekelt bennünket debreczenieket mivel azt némelyek szerint Szentpétery s mások szerint Laky Ferencz debreczeni ezüstműves készítette.

— Fényes ebédet fog adni aug. 18-án. Ő Felsője születése napján Szakszó Rezső prépost plebános a Bika disztermében, a hová városunk egyházi, polgári és katonai kitünőségei vannak meghíva. — Mint halljuk csaknem 400 meghívót küldött szét a prépost plebános, kit olyan általános részvételt keltett lábtörése után akkor fognak először nyilvános helyen láthatni.

— Dohányzó királynék. Mi türes tagadás a dohányzás még nem nyert polgárjogot a szepsménél, sőt némi tekintetben „nem illik”, ha nicotint királynék is hódolnak a nicotin illatának. Egy párisi lap szerint a spanyol királyné meglehetősen sok cigarettát fogyaszt el naponként s különösen az egyiptomi szivarok vannak nála becsben, az olasz királyé szintén nagyokat szippant, ellenben a mindezen oroszok czárnéja kevesebbel is beéri s rendszerint csak boudoirjában élvezi a cigarettát füst illatát. Szerbia száműzött királynéja sem veti meg a nicotint, sőt egy cseppet sem válogatós a különféle rangú és nevű cigarettákban. A „még koronázatlan” párisi grófné csak Havannát füstöl, míg leánya a portugál királyné Drezdából hozatja szivarjait.

— A büdsszentmihályi rablógylókosság bűnyegének tárgyalását folytatta ma a kir. ítélőtábla bünyügyi osztálya. Délelőtti 9 óratól 11-ig tartó idő a vizsgálat adatainak ösmertetésével telt el. — Ezeket már tegnapi számbunkban kimerítően ösmertettük. Szünet után a végtárgyalás anyagára került a sor. Naményi előadó bíró egyenként tételként ismerteti a végregházai törvényszék által megejtett végregházai tárgyalást, — melyről annak idején márcziusban szintén bő tudósítást hoztunk. Széll Farkas elnök kérdése, hogy vádlottak részcsüldeté védelemben. Mindnyájan teljes védelemben részcsüldtek, — válaszolja az előadó. A végtárgyalás megösmertésénél a bíróság a súlyt főként arra fektette, hogy vádlottaknak és tanuknak a vizsgálatnál és a végtárgyalásnál tett vallomási között van-e lényeges eltérés. A bíróság konstataálta, hogy Sóvágó ama kérdésre nézve, hogy hol kapált repát a gylókosság előtti napon, a végtárgyaláson másként vall, mint a vizsgálatkor, sőt neje vallomása sem egyezik meg erre nézve az övével. — Egyebekben ugy Sóvágó, mint Cs. Molnár és Taskó Bandi fővádlottak az ellenök terhelő adatokt felsoroltak lényegére nézve nagyban és egészben mindkét kiballgatáson egyformán vallottak. — A tanúk kihallgatásának ismertetésénél is konstataálta a bíróság, hogy Kornis Ferencz és nejeének a végtárgyaláson tett vallomása lényegében sem tér el a vizsgáló bíró előtt tett vallomásuktól. — Elnök déli 1 órakor a tanácskozást félbe szakítja. Holnap reggel 9 órakor tovább folytatják a végtárgyalás anyagának ösmertetését. Az ítélet hozatalra előre láthatólag csak holnapután kerül a sor. A bíróság tegnap közölt névsorába Nyers Lajos bíró neve, aki szabadságon van, tévesen került bele. A bíróság következőkből alakult meg: elnök Széll Farkas, bírók: Draveczky Adorján, Naményi József (előadó), Naszády Iván és dr. Gajzágó Béla.

— A szőlők veszedelme megyénkben. A b. újvárosi főszejgabirósághoz beérkezett a szőlő penész pusztításairól szóló átiratok a legnagyobb figyelemben részcsüldnek. Bősziroményből szintén érkeznek hírek, melyek az ottani szőlőkben szintén a penész bogár terjedését jelzik. Az orvosság mely e betegséget meggátolja Varga Lajos üzletében kapható, kinek ezt illető hirdetésére olvasóink figyelmét e helyen is felhívjuk.

— A nyirlugasiak köszönete Debreczen város tanácsa a nyirlugasi tűzkárosultak javára 100 frt segélyt küldött volt. Az adományt a nyirlugasi előjáróság ma közönte meg egy levélben; tudatván egyúttal, hogy az egész összeget kiosztás végett átadta a segélyező bizottság pénztárnokának Adamszky Istvánnak.

— Esküdtzéki tagok új névsora. Az esküdtzéki tagok névsorának öszeállítással megbízott küldöttség következő hirdetményt bocsátotta ki: „A városi törvényhatósági bizottság a sajtó bírósági esküdtzéki szolgálati lajstromának újból öszeállítást elrendelvé: a sajtó vétéségek felett ítélandó esküdtzékek felállítására íránt 1867. május 17 én kelt igazságügyi miniszteri rendelet 10-ik §-a értelmében közhírré tétetik, hogy az esküdtzéki

képességgel bírók névjegyzéke az ennek öszeállítással megbízott küldöttség által elkészítettéven, a város házánál a jegyzői hivatalban közzslemre kitétetik, a f. 1891. évi Aug. 24. 25. és 26. napjain a hivatalos órák alatt megtekinthető s ezen három nap alatt a netaláni hiányok miatti panaszok a küldöttséghez a közigazgatási jegyzői hivatal utján benyújthatók. A szolgálati lajstrom sors húzás utján a f. 1891. évi Aug. 27 d. e. 10 órakor a városháza nagyteremében tartandó nyilvános ülésben fog öszeállítani.

— Népesedés. Debreczenben aug. 2-től 8-ig terjedő héten született ev. ref. (981—1007. anyakt.) élve 15 fiu, 9 leány, halva 1 fiu, 2 leány, együtt 16 fiu, 11 leány, összesen 27. (22 törvényes, 5 törvénytelen) Egybekelt 2 pár. R. kath. (239—248. anyakt.) élve 3 fiu, 6 leány, együtt 9. (törvényes, 1 törvénytelen.) I. r. (66—68 anyakt.) élve 3 törvényes leány. Orth. izr. élve 1 törvényes fiu. Született összesen 20 fiu, 20 leány; összesen 40 gyermek. Meghalt ezen idő alatt 14 fi, 20 nőnemű, összesen 34 egyén. Ezek közül ev. ev. ref. 26; r. kath. 3, izr. 3.

— Bucsú. Több évi itt tartózkodásom alatt a község rokonszenvét és pártfogását kiérdemelni szerencsém volt, nem mulasztatom el, hogy ezért barátaitól ömerőseimtel a n. é. községtől Ungvárra távozásom alkalmával „Isten hozzád”-ot ne mondjak. Tartanak meg jó emlékekben valamint én sem felejttem el soha e várost és annak jó közönységét. Tisztelőjök Gyulay Endre czukrázsz.

— Masiroznak a katonák. Házi ezredünk holnap reggel 4 óra 30 perckor indul Nagy Váradra. Az első zászlóalj két százada, mint elő őr s kis pérosi uton a vasúti udház háta megett fog felállani. Maga az ezred a Szent Anna utcán fog kifejlődött lineában felállítani. A Varga utca sarkán következőleg lesznek felállítva, először az utász osztály, azután a zenekar, s utána 1-ső, 2-ik és 4-ik zászlóalj. Az ezredzászlója az első zászlóaljánál érzitetik. Az menetrend: Kiss Marja Pályi, Messzelátó csárda, Poczay, Hossza. Az egész ezredből 80 ember marad itthon helyőrségi szolgálatra, Mayer ar nagy parancsnoksága alatt.

— Betöltött házoló kereskedés. A belügyminiszter közhírré tételt végett értesíti városunk hatóságát, hogy Gyöngyös város határozatát, melylyel elő a házalás egyes vidékekre házáló kereskedőinek kivételével tiltatik, megerősítette.

— Új lobogó. Az ér diós a g i önkéntes tüzöltő egylet zászló készített és azt a jövő évben fogja ünnepélyesen felszenteltetni S e h l a u c h Lőrincz püspökkel (Tehát arra is keresztet tesznek a református díszégi tüzöltők.) A zászló-anyait tiszt betöltésére gr. Zichy Fedorné urnót kérték fel.

— Hírek H.-Böszörményből. A „H.-Böszörmény és Vidéke” kezdeményezése folytán kölesönös s e g é l y z ő e g y e s ü l e t van alakulóban Böszörményben. Egy hét leforgása alatt 1200 törzsrésztvényt jegyeztek. Az alakuló közgyűlést vasárnap délután tartották. Szeptemberben az egyesület működését megkezdheti. — J u t a l o m j á t é k a l e s z m a e s t e Kiss Nándornak, a Beke Gyula színtársulata kedvelt tagjának, aki télire a székesfejvári társulatához van szerződötve. — A p e r o n o s p o r a nevé penész növény a böszörményi szőlőkertekben is veszedelmes módon jelentkezik. — V i z b e f u l t a város alatti g'drökben egy Balogh János nevű 6 éves cizgány gyerek. Szolnoki Gábor 6 éves fiu pedig szülei gondatlansága miatt egy kávéltan udvari kutha esett és belehalt. — A b ö s z ö r m é n y i r e f. e g y h á z a z u j tanítói állomásokra megválasztotta: Nagy Erzsébetet, ifj. Léva Márton, Benedek Jánost és Györi Gyulát.

x. Ma a Hippodromban Horváth László kir. bírósiági kézbesítő birkozik Petrow Iván athletával.

*Az orpheumban ma ismét egy új tag lép fel G á r d a y G i z u s k a, a ki Budapest Somosynál nagy tetszés mellett szerepelt hosszabb ideig. Réthi Berta is ügyes kis magyar énekesnő, a ki első este szintén megnyerte a község tetszését, ma ismét fellép. Holnap lépnek fel először D u r ó f i v é r e k, pastell festő.

Szinészet.

E. Kovács Gyula meg a böszörményiek. A szomszédos H.-Böszörményben működő színtársulat igazgatója Beke Gyula szerencsés volt néhány vendégszerelésre megnyerni a nagy tragikus E. Kovács Gyulát. Erről a tétel is értesíteni az ottani községet — A község azonban bizalmatlanul fogadta az igazgató törekvését és nem hitte el, hogy E. Kovács Gyula Böszörménybe menjen vendégszerelni. Ennek az lett a következménye, hogy a művész tudomást véven a dologról, félve az anyagi, meg az erkölcsi bukástól, vonakodik elmenni Böszörménybe, s ezeket írta az igazgatóknak: „Legyen szives azonnal ö s z i n t é n megírni, é r d e m e s e n e k e m oda menni? Azt hallom, hogy a község tartózkodó és 50—60 frtnál több jövedelmet nem lehet elérni. Vesztéssel nem kívánja hogy oda menjek? A kétségbeesett direktor most a nagyérdemű műértő községhez fordul, hogy a művész sziveskedjék méltó fogadtatásban részesíteni. Talán a kaszinó fogja kézebe ragadni a község művészit örzékének már-már szegénnyel fenyegetett lobogóját.”

Kocsis Etelka színházunknak is volt tagja a következő időnyre mint már írtuk volt Somogyihoz szerződött Pécsre elsőrendű énekesnőnek. Tegnap egy hónapi szabadsága után már el is utazott Kaposvárra, ahol most játszik a társulat.

REGÉNY-CSARNOK.

Egy becsületes asszony története.

— Regény 1 kötetben. —
Írta: R. P. O. 60.
(Polytás.)
Minő haladatosság: öszezsütöm a fiat! Miattam pelengérré kerül családja, becsülete. Oh! ez a gondolat megöl?
De ha mindez sem képest önt megindítani, ugy gondoljon arra a szegény ártatlan ifju nőre, ki jámbor hiszékenységében boldog odaadással ragaszkodik a férjéhez, gondoljon Marcelinere, ö bizonyára soha sem vétett ön ellen, hát miért akarja erőnek erejével öszerőtörni annak a szegény asszonynak az életét is. Oh! minő pusztító vész, minő öszeomlás: Hát még most sem ért meg, hogy miért nem akarom, hogy Miklóssal öszezekerüljön, hogy miért eszedem, hogy utazzunk. Nem képes elfojtani, tulzott dühét ennyi szerencsétlenség szemben sem, kiált szivszagatóan telelve hozzá reszkető kezét, melynek ujjai göröcsben öszezuhzódtak. Jól van, folytatá özőnlő könyzapor között kezeit tördelve, menjen, menjen, látom hogy nincs már befolyásom ömre. De tudja meg kiált a szilárd elhatározás harsány hangján, hogy engemet öve többé nem lát, nem fenyegetés akar ez lenni, de érzem, hogy mint ennek az általános szerencsétlenségnek okozója, nem maradhatok ebben a házban. Elöttem áll a borzalmas ösvény fenéig megvilágítva, nem kerülhetem el sötét, borzalmas sorsomat Oh! Pál, Pál! minő szerencsétlen vagyok, ön nem szeret már többé, ön engemet megöl, arra készítet, hogy borszasztó elkeseredésben neki rohanjak a falnak és azon zuzam össze lejemet; vagy még hitványabb módon véget nyomorúságos életemnek.

Pál egy pillanatra mozdulatlan maradt neje hajmeresztő kétségbeesését látva hevesen öszezakodott, megdöbbenéssel szemlélte a boldogtalant, a ki térdein csuszva hátrább húzódot, kinek elgyengült karjai tehetetlenül lesiklottak. Már nem zokogott, roskatagon hátra hanyatlott, majdnem megdermedve a tulerölködéstől, de göröcsben rángatózó vonásokkal mégegyre firkészte öferje arcját és öregeikbe, melyet vészesen villogó kiszáradt szemeknek tükrön baljósleltu fény égett; kérelhetetlen, szilárd elhatározás.

Dermesztő, kínos szünet állott be egy két másodperczre, melyben a megsemmisült nő kínos nyögése szivszakadva felhangzott.

Pál végre lehajolt hozzá tularadó szánalommal és erős karjaival felragadta a szerencsétlent. A mely sajnálat fölémszté a vad düh lángját.

— Legyen nyugodt, kész vagyok önt, meghallgatni.

Ilona kábán tekintett férjére, majd könyebülten fellélegzett, végre a végtelen elragadtatás sikolyával vette magát a keblére.

— Köszönöm! köszönöm. Oh! milyen elismerő, minő hálás leszek ezért ön iránt mindég Pál, ön a legnemesebb, a legmagasztosabb lény, mennyire ragaszkodom önhöz, mennyire szeretem, ön engemet újból a világ legboldogabb teremtményévé tett. Ugy-e nem téveszti szem elől azon nemes családi indokokat, melyek eljárásomban vezettek? Holnap már a hajnal beálltával átrándulunk a vádasklakba, csak néhány napra, még ök eltavaszak, elvisszük a gyermekeket is és ha megszünt minden baj megint a régi életet folytatjuk, a háborgatlan boldog napokat.

Ugy-e helyesen gondolkozom? Elmeigyünk. Majd intézkedem.

Nem fognak öszzetalálkozni s miden bajnak vége szakad.

Nos, mondja, hogy beleegyezik? Ugy-e és kitöröljük ezt a szomorú gyászos napot az életünkbeli emléket örökre értimentlenül hagyjuk. A régi boldog, szerencsés hitesztársak maradunk továbbra is, akik támogatva kölcsönösen erősítik egymást, — ugy-e Pál? Oh! szőljön; suttogató mohón az emésztő ideg láztól gyötört szegény asszony. Pál beleegyezőleg bölintott fejével.

(Folyt. köv.)

Közgazdaság.

A gazdasági bérletekről.

Sok olyan földbirtokos van, a ki gazdaságát nem tudja jövedelmöztévé tenni. Ennek különböző oka lehet. Vagy egyáltalában nem ért az illető a gazdálkodáshoz, vagy nincs elegendő eszköze, hogy a szükséges instruoctió megszerezhesse, vagy másnemű elfoglaltsága tartja távol a gazdaságtól s így a gazdaság olyan mintha nem volna gazdája.

A legokosabb dolog ilyen körülmények közt a földbirtokot bére adni. Gyakran elsőrendű gazdák is arra határozzák el magukat, hogy bére adják földbirtokukat. S tény hogy hazánkban igen nagyszámú nagybirtok van bérleők kezében. Ha szemlét tartunk ezen gazdaságok felett, azt fogjuk tapasztalni, hogy a bérbeadási feltételek igen aránytalanok. Némely bérleő vasúti állomáson, kiténű első-

rendű fölelért csak 5—6 frtnyi bérösszeget fizet 1200 holdankint. Mások a vasutól távol sokkal rosszabb fölelért 10—12 frtot, tehát még egyszer olyan magas árt fizetnek. A bérleő szempontjából az előbbeni jószágokat jó bérleteknek, az utóbbiakat rossz bérleteknek nevezhetjük.

A melyik bérleő jó bérletre tehetett szert az vigan éli világát. Gazdasága jó kezelés mellett többet jövedelmez, mint ha a földbirtok tulajdonát képezné. Mert a tulajdonos a legtöbb esetben nem ügyel annyira, mint a bérleő mindenre, hogy pénzét csináljon, a miből csak lehet.

Annak a kérdésnek a megítélésénél, hogy olcsó e vagy drága a bérlet földbirtok, nem lehet csak a kialakított bérösszeg magassága után elindulni, mert pl. egy 10 frtos bérlet holdankint olcsónak mondható s egy 6 frtos bérlet drágának, ha a gazdasági viszonyok előbbinél kedvezők, utóbbinál kedvezőtlenek. A gazdasági viszonyok alatt azt értjük első sorban, hogy mikép áll a gazdaság munkaerő tekintetében. A hol a munkaerő drága, ott sokkal kedvezőtlenebb helyzetben lesz a bérleő a 6 frtos bérösszeg mellett mint a másik gazdaságban 10 frtos bérlet mellett, ha utóbbi olcsó munkaerővel rendelkezik.

Az országban szétnézve azt tapasztaljuk, hogy a munkaerő általában véve túlságosan olcsó. Mert ha az átlagos árt vesszük, ezt alig lehet egy férfi napszámónál 50 krra, egy nő napszámónál 40 krra tenni. Már pedig a pénznek oly csekély értéke van, hogy a 40—50 kr értékre is alig elegendő, ha a munkás húst akar enni, mint a nehézs munkára a mezőn, pl. a kapálás vagy répaszedés meg kívánna.

Enek a csekély munkabérek az képezi a főokát, hogy a nagybirtokok, melyeket a tulajdonosok most többnyire bérleők kezében adtak, előbb házi kezelésben voltak s a köznép azokból könnyen kaphatott feles földet. Míg a bérleő se feles, de még harmados fölelért sem ad a népek, hanem ugyszólván monopoliomot csinál az illető községben a földbirtokot s így a népek nem lévén földje, melyben magának dolgozhatna, kénytelen a bérleőnek olyan csekély árért dolgozni, hogy szinte nevéteséges.

A mágnások s a főpapok nagy uradalmait többnyire már évek előtt oly bérleőknek adták ki, a kik holdanként 6 frtnál nagyobb bérösszeget nem fizetnek. Ezek a bérleők az instruoctiót is megvetették s a tulajdonosok szemben ha a bérlet lejár, ugyszólván meg van kötve, mert instruoctója nincs, hogy maga gazdálkodhasson, s instruoctió nélküli birtokot más bérleő sem vesz szivesen ki. Így aztán a bérlet leteltével újabb terminusig megint az előbbeni alacsony áron kerülnek az uradalmak a régi bérleők kezébe. Söt ezek a bérleők az előbbeni bérlethez újabb bérleteket is vesznek a környéken s így ugyszólván minden föld az ö kezükben van; s az irányzat miudinkább a föld monopoliom felé tart, a melylyel az előbb említett munkabérleszállítás jár karöltve.

Ezen leginkább káros, mint előnyös gazdasági rendszer mellett előfordul kivételesen, hogy egyes gazeaságok bérösszege hallatlanul fel lesz csigázva. Ez leginkább olyankor történik, ha egyes bérleők mások kiténűi igyekezőnek. Az ily tulloktás a legtöbb esetben kárral jár a tulajdonosra. Mert az új bérleő rendszerint megbukik s fizetésképtelenségének a bérbeadó valjja kárát. De mint mondtuk, az ilyen bérletek a kivételekhez tartoznak s tapasztalati tény, hogy a bérleő a legtöbb esetben igen meggazdagszik s a bérlet jószágot nem ritkán tulajdonul is megszerzi.

Vannak aztán olyan bérleők is, a kik se túleagosan olcsón, se túlságosan drágán, hanem méltányos áron bérelnek. Kissé jobb főkésű helyen és maglehetősen jó minőségű földön 8—10 frta tehetjük az ilyen közepesű bérleők fizetését holdankint. A birtok a bérösszeget felül aztán közepérméztű években mégegyszer ekkora jövedelmet hoz, ugy hogy abból a bérleő ugyan jól kijöhet s vállalkozása és fáradsága tisztességesen meg van fizetve. De hirdelen nem gazdagodhatik meg.

Kívánatos volna, hogy minél több képzett, szorgalmas és vagyos bérleő legyen az országban. Most még igen sok a nagy bérlet a középberletekhez viszonyítva. A nagybirtok rendszerint kevesebbet fizet, mint a középnyagy kisbérleő: de nem is folytat oly intenzív gazdálkodást. Vannak azonban kivételek is, hogy ugyanis a nagybérleő mintaszerű gazdálkodást folytat s elég magas bérösszeget is fizet.

A bérleők a dolog természeté szerint ahhoz a jómódu közeposztályhoz kell tartoznia, mely az ország közzgazdaságának emelkedéséhez, aránylag véve a legtöbbet járul.

A bérleő pályá, mint hivatás nagyon el van hanyagolva hazánkban. Se sorokkál csak fel akartuk hívni a figyelmét arra, hogy ez is olyan tér, melyre többen léphetnének, mint a mennyien tényleg rá léptek.

Mezőg. Mémők.

Főszerkesztő és kiadó laptulajdonos: Vértési Arnold.
Felelős szerkesztő: Vértési Gyula.

Nyilt-tér.*

Hamisított fekele selyem.

Ha elégetünk a vásárlandó kelméből egy darabkát, az esetleges hamisításra azonnal rájövünk. A valódi, tisztán festett selyem rögtön összeráncosodik, hamar ellobban és kevés világosbarna hamut hagy hátra. A hamisított selyem (mely hamar szallónásodik és türik) lassan ég, kivált a „bereszszálak“ maradnak izzók (ha nagyon telítve vannak festékkel), sötétbarna hamuja van, s ez, a valódi selyemmel ellentétben, nem ráncosodik hanem összezavarodik. Ha a valódi selyem hamuját összenyomjuk, az porrá válik, a hamisítotté nem. G. Henneberg (os. és k. udv. szállító) selyemgyári raktára Zürich készséggel küld bárkinek valódi selyem-mintáiból, s portó és vámmentesen szállít egész ruhákra valót, vagy végszáura. (4)

Orvosi tekintélyek által vese, húgyára, köszvény és hólyag-bántalmak ellen, továbbá a légző és emésztési szervek hurutos bántalmainak rendelve

Salvator

— égvényes vasmentes savanyúvíz —
szénsavdús, Hthlum tartalmú forrás
Borral használva igen kellemes üdítő italt szolgáltat.
Kapható savanyúvíz-telepünkben s legközelebbi gyógyszerárban.
A Salvator-forrás igazgatósága Eperlesen.

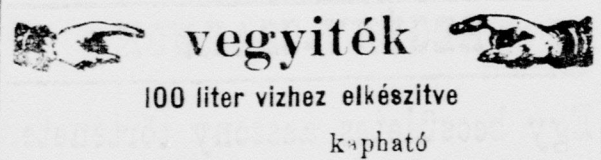
Csodaszerü a siker.

Szeplő, tisztátalan arczzsin, sárga folt stb. bizton eltűnik a Bergmann és Társa, Drezda Bergmann lilliomtejszappan napontai használat után.
Kapható 45 kr-ért Dr. Rothschnek V. Emil gyógyszerárban.

Szöllő penész (Peranospora)

tovább terjedésének megakadályozásához szükséges

Varga Lajos

100 liter vízhez elkészítve kapható
fűszerferek desébe.
Ugyano t egy fecskendő-gép kibérelhető.

Üzlethelyiség változtatás.

Alólírott hátkorkodom fölhívni egy a városi, mint a vidéki közönség szives figyelmét, azon körülményre, hogy a Czeglédutczában, a volt Némety Sándor féle házban 14 éven keresztül fennállott

rosta és szita készítő

üzletemet ugyancsak Czegléd-utczá 254. szám alá, Kardos László ur házába helyeztem át, aholis nyíltüzlettel mindenkor szives kész szolgálatára állok a nagy érdemű közönségnek. Ajánlom igen jó minőségű, áttörő (papier) szitáimat, egy a gyógyszerész és kereskedő uraknak szükséges, kiváló erős szita és rosta műimet, valamint mindenféle szűrő r-stákhoz való szöveteket és ablakokra való szuug hálómát.
Kérem ezentul is a közönség szives pártfogását

Varga Imre

rosta és szita készítő.

MED. UNIV.

Dr. SICHERMANN ADOLF

az összes gyógytudományok tudora
Massage gyógygymnastikai és orthopádiai (testegyenészeti)
rendelő helyisége: Debreczen Nagycs. u. 1708
Rendelés egész nap. — Szegényeknek vasárnap délelőtt 8—10-ig ingyen.

Kunz József és Társa

Budapest, DEBRECZEN, N.-Város KISTEMPLOM-BAZÁR.

FRANCZIA BATIST

előnyös bevásárlás folytán reaktivált olesó **leszállított áron,** KIHÁZASITÁSI KELENGYE teljes kiállításai,

vászon kész fehérnemű, divat, rövidáru BUTOR SZÖVET, SZÖNYEG, függöny, ágy és asztalterítő.

gyári áron. Párlan és matrác raktár

gyári áron. Párlan és matrác raktár

gyári áron. Párlan és matrác raktár

gyári áron. Párlan és matrác raktár

Férfi chifon ingek

gallér vagy anélkül 1.50 kr.
A hirneves SCHROLL-féle chifonból három minőségben 1.90, 2.20, 2.60.

Gallérok, kézelők, zsebkendők minden árhoz.

HARISNYÁK,

urak, nők, gyermekek részére.

Napernyők, esernyők

legolcsóbb beszerzési forrása

Szabó Lajos fia

cégnél Debreczen, Rózsátér.

Bank-bizományi üzlet.

UJLAKI és HIRTENSTEIN
BUDAPEST, V. Nádor-utczá 9.

tőzsdei műveletnek

a bel- és külföldi tőzsdéken való lelkiismeretes teljesítésére.

Fedezet kötésenként 25 db. részvény után 250 frt készpénzben vagy értékpapirokban.

A tőzsdeszerü jutalékon kívül semminemű díj nem számíttatik.

UJ DIVATU BETÜKKEL GAZDAGON BERENDEZETT NYOMDA DEBRECZENBEN.

A „DEBRECZENI ELLENŐR”

legújabb és legdivatosabb betűkkel gazdagon felszerelt
s három gyorsajtóval berendezett

LEGNAGYOBB KÖNYVNYOMDA

Debreczenben, Széchenyi-utczá Simon-ház,

ajánkozik mindennemű nyomdai munka gyors, díszes kiállítására.

községi és gyámi rovatos ívek, hivatalos nyomtatványok minden alakban.

Ügyvédi és kereskedelmi nyomtatványok falragaszok, körlevelek.

GYÁSZJELENTÉSEK, LEVÉLFEJEK és LEVÉLBORITÉKOK,
Báli meghívók, névjegyek, füzetek és könyvek
a legjutányosabb áron állíttatnak ki.

Vidéki megrendelések pontosan teljesíttetnek.